

Sivistysvaliokunnan toimiala toimintakertomus 2023

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimialalla on ollut jonkin verran henkilöstömuutoksia vuoden 2023 aikana. Hyvinvointialueille siirtyneet palvelut ja henkilöstö sekä seisahtunut kouluverkon kehittämistyö ovat muuttanut toiminnan tavoitteita.

Hyvinvointialueen muutokset ovat tuoneet uusia ylikunnallisia toimintamuotoja ja yhteistyötä on tehty kuntien välillä.

Tavoite yhteistyön tiivistämisestä hallintokuntien välillä on toteutunut suunnitelman mukaisesti. Säännölliset palaverit sekä prosessien kuvaukset ovat selkiyttäneet yhteistyön toimintaa. Vuoden 2023 aikana on useampi hanke tullut päätökseen. Uusia hankehakemuksia on haettu maltillisesti ja lukion toimesta on tehty yhteistyötä muiden alueen lukioiden kanssa.

Varhaiskasvatus

Lapsimääräennusteet näyttävät vähenevää suuntaa. Vuorohoidontarve on lisääntynyt ja vuorohoitoa tarvitaan joka viikonloppu. Uusi päiväkodinjohtaja on tuonut systemaattisuutta uuden varhaiskasvatussuunnitelman täytäntöönpanoon. Uusi varhaiskasvatuksen tila vuokrattiin ja otettiin käyttöön vuoden alussa. Henkilöstöä on koulutettu digiosaamiseen ja toiminnan laatuun, lapsen tuen mallia rakennetaan hanketyönä. Osaavaa henkilöstöä on ollut haasteellista saada kuntaan. Vuoden aikana varhaiskasvatuksen budjetointia on tasapainotettu vastaamaan todellisia toimintoja kestäväällä periaatteella.

Esiopetus

Joustavan esi- ja alkuopetuksen mukaisen toiminnan kehittämistä edistettiin. Arvioidut kulut talousarviossa alittuivat oppilasmäärien pienentyessä. Aamu- ja iltapäivätoimintaan ilmoittautuneita oppilaita oli vastaava määrä kuin edellisenä vuonna.

Peruskoulut

Demokratia-, ihmisoikeus- ja osallisuuskasvatuksen hanke päättyi keväällä 2023. Sitä toteutettiin koko kunnan yhteisenä monialaisena, opetussuunnitelmaan perustuvana oppimiskokonaisuutena. Yhteistyökumppaneita on ollut paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Kaikilla 4. -luokkalaisilla ja sitä vanhemmilla oppilailta on käytössä omat digilaitteet. Etäkoulutukset mahdollistivat henkilöstön monipuolisen kouluttautumisen. TVT-taitojen vahvistamiseen oli palkattuna 2 henkilöä valtionavustuksella, ja digitalisaatiota on pohdittu tulevaisuuteen suuntautuneena osaamispääomana.

Opettajien sijaisten löytyminen on ollut peruskouluissa haastavaa. Koulunuorisotyötä on jatkettu hankerahoituksen avulla.

Lukio

Lukion henkilöstökulut ovat ylittyneet. Lukion toimintakatteen ylitys vastaa noin yhtä opintojaksoa. Opettajien sijaisia on ollut haastavaa saada. Lukiossa opiskelijoiden määrä on hitaasti laskeva. Oppivelvollisuuden laajentamisen myötä toisen asteen opinnot muuttuivat maksuttomiksi opiskelijoille. Kunnalle on lakimuutoksen myötä tullut vastuu järjestää koulupaikka kaikille kunnassa asuville oppivelvollisille nuorille

Muu koulutus ja sivistystoimi

Oppilasmäärä väheni 2023 aikana. Oppilasmäärien väheneminen näkyy myös talousarvion alittumisena.

Kunnan koulukuraattori ja koulupsykologipalvelut siirtyvät vuoden vaihteen jälkeen hyvinvointialueen hoidettavaksi. Palvelun taso pysyi samalla tasolla kuin se oli kunnan itsensä järjestämänä.

Noin 1400 opetustuntia on toteutunut laadukkaana ja monipuolisen kansalaisopiston kurssitarjonnan myötä. Kansalaisopiston tilatarpeita on selvitelty palveluverkon suunnittelutyön yhteydessä.

Kirjastotoiminta pysyi samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Vapaa-aikatoimi

Vuosi 2023 sisälsi vapaa-aikapalveluissa työnkuvan ja toiminnan muutoksia, mutta myös yhteistyön tiivistymistä. Liikunnanohjaajan suunniteltu opintovapaa vaihtui työssä suoritettavaksi liikunnanopettajan opinnoiksi elokuussa 2023. Lisäksi loppuvuodesta liikunnanohjaaja toimi yhteiskoulun liikunnanopettajana. Myös nuoriso- ja vapaa-aikapalveluiden suunnittelijan työnkuva muuttui syksyllä, kun toimeen lisättiin työllisyyskoordinaattorin työt (50%). Hyvinvointialueiden aloitettua kunnan yhtenä lakisääteisenä tehtävänä korostui kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Myös yhdyspintatyötä hyvinvointialueen kanssa aloitettiin. Harrastamisen Nakkilan mallin avulla mahdollistettiin maksuttomia harrastuksia koululaisille.

Tietyt kulttuuritapahtumat ovat vakiintuneet kunnan järjestettäväksi. Kesän (3) ja joulun yhteislaulut (1), pop-jazz leiri, markkinat, kansallinen veteraanipäivä ja itsenäisyyspäiväntilaisuus kuuluvat Nakkilan kulttuuritapahtumiin kiinteästi. Seurojen kanssa tehtiin yhteistyötä kulttuuritapahtumissa. Nakkilan kirjasto vietti 160 v juhluvuottaan ja kulttuuritoimi järjesti yhteistyössä kirjastopiknikin kesäkuussa. Kunta oli vahvasti mukana myös harmonikkaviikkojen järjestelyissä sekä muiden yhdistysten tapahtumissa joko työpanoksella, vuokrahuojennuksilla tai vastaamalla osasta kuluja. Yhteistyön paikkoja on alkanut löytymään ja yhdessä tekemisen kulttuuri on vahvistunut. Kohdeavustuksilla (uusi seuratukien jakotapa) järjestettiin myös kulttuuritapahtumia ja retkiä.

Nakkilan kunnan liikuntapalvelut ovat kaikille helposti saavutettavia ja harrastaminen ja edullista ja laadukasta. Sekä ohjattu että omaehtoinen liikkuminen on helppoa Nakkilassa.

Liikuntakeskukselle saatiin uusia käyttäjiä vuonna 2023 käyttäjiä mm. eläkeläisten boccia -ryhmä sekä Satakunnan neuroyhdistys. Terveysliikuntaryhmät ovat vakiintuneet liikuntakeskukselle, ryhmiä oli 10 vuonna 2023. Vuonna 2023 aloitettiin uusi äijäryhmä kunnan toimintana. "Liikunta meitä yhdistää"-hankkeen mahdollistamana järjestyivät ikäihmisten kohdennetut tasapainoryhmät sekä terveystoimintaryhmä Hormistossa. Ulko- ja sisäliikuntapaikoissa ovat korkeat käyttöasteet. Liikunnanohjaaja jatkoi matalan kynnyksen liikuntaneuvontaa, vuoden aikana oli 45 asiakasta tai asiakasryhmää. Asiakkuudet sisälsivät useimmiten useampia ohjaus- ja seurantakäyntejä. Nakkilan kunta oli mukana Satakunnan liikuntastrategiatyössä.

Vuonna 2023 saatiin uusia ulkoliikuntapaikkoja: hiekkakenttä valmistui 05/2023 ja ulkokuntosali 08/2023. Tervasmäen kuntosalia kunnostettiin, 10/2023 uusi kivituhkapinnoite. Sähkön hinnannousu vaikutti myös liikuntatoimen budjetin ylityksiin. Kokonaisuudessaan vapaa-aikatoimi kuitenkin pysyi budjetissa.

Nuorisotoimea vahvistettiin 0,5 htv nuorisotoimintajärjestelmällä. Nuorisotilan käyttöastetta kasvatettiin järjestämällä avointa tilatoimintaa 5krt/vko. Varhaisnuorisotyötä tehtiin 5-6 lk. osalta järjestämällä heille avoimet ovet-periaatteella toimivaa nuorisotilatyötä 2krt/vkossa. Nuorisotilassa järjestettiin myös erilaista ryhmätoimintaa kaikille ikäryhmille yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Nuorisotoimintajärjestelmän Nuodo otettiin käyttöön. Kunnallisen nuorisotyön dokumentointijärjestelmä NuoDo otettiin käyttöön.

Hallinnonalakohtaiset riskit – Sivistystoimiala

Sivistystoimiala vastaa laajamittaisesti kunnan perusopetuksesta, varhaiskasvatuksesta, toisen asteen yleissivistävästä koulutuksesta, vapaa-ajantoimista, liikunta-, kirjasto- sekä kulttuuritoimista. Palvelua toteutetaan useassa toimipisteessä ja tiiviissä yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Riskit lakisääteisten palvelujen tuottamisen edellytyksistä kasvaa lapsimäärien vähentyessä. Suurin toimialaa uhkaava riski on pätevän henkilöstön löytäminen. Tilanne on ajan kohtainen jo Satakunnassa, toistaiseksi kunnassa on kuitenkin oltu onnekkaita ja päteviä hakijoita on löytynyt rekrytoinneissa. Pätevien sijaisten löytäminen on haaste myös tulevana vuosina.

Palveluverkkotyö jatkui vuonna 2023, kunnes se pysähtyi loppuvuodesta Turun hallinto-oikeuden päätöksen, jossa kumottiin teknisen valiokunnan koulun purkamisesta tehty päätös.